

ОБЈАШЊЕЊЕ И УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ

Извјештај се подноси годишње.

Извјештај попуњавају пословни субјекти којима је шумарство главна или споредна дјелатност, а који задовољавају услов да је број запослених особа >2 и чији је годишњи промет од послова у шумарству >50.000 КМ. Извјештај се попуњава на бази података из завршних рачуна за 2019. годину. Упутством су посебно објашњене ставке из Упитника које би могле бити тумачене на различите начине. За остале ставке нису дата детаљнија тумачења пошто њихов садржај произилази из самог назива.

Табела 1.

1. Вриједност произведених трупаца у извјештајном периоду. Вриједност изразити по цијенама ш.д. сортимената на камионском путу (франко утоварено шумски камионски пут) - овдје спадају пилански и фурнирски трупци четинара и лишћара.
2. Приход од продаје облог и цијепаног техничког дрвета (јамско дрво, ТТ стубови, јарболи, шипови итд.) и ситног техничког дрвета (коље, мотке, штапови, ручке, техничке облице, обручи, држалице и др.) - франко утоварено шумски камионски пут.
3. Вриједност произведених ш.д. сортимената који се класирају као целулозно дрво - намјењени за хемиску прераду - производњу целулозе, дрвењаче и дрвених плоча. Овдје се укључује дрво за индустриску производњу брикетног дрвеног угља те дрво за танин и друге производе хемиске прераде дрвета.
4. Вриједност произведеног дрвета које се класира и продаје као огријевно дрво и користи као извор топлинске енергије за гријање просторија или у производне сврхе. Овдје спада и дрво за дрвени угљ који је произведен на традиционалан начин, у јамама или зиданим пећима.
5. Приходи од продаје трећим лицима шумских садница и сјемена, узгојених у расадницима.
6. Приходи од искоришћавања шумских производа као што су: дијелови биљака, гране, маховине, лишћевици за украшавање и божићна дрвца (само ако су узгојена на шумском земљишту). Овдје спада и приход од прикупљања смоле четинара.
7. Приходи од услуга сјече и кројења и израде шумских дрвених сортимената, привлачења и извоза дрвета из шуме.
8. Овдје се уносе приходи које предузеће остварује активностима које се не могу одвојити од обављања главне дијелатности (02. шумарство и сјеча дрвета КД БиХ 2010). Приходи од неодвојивих нешумарских секундарних активности предузећа обухватају: прикупљање и прераду (НЕ ОТКУП) јестивих гљива, љековитог биља, шумског воћа, приходе од пашарења, вађења тресета, вађења камена из каменолома који се налазе у шуми или на шумском земљишту, вађења гипса, шљунка, растресите стијене или других тзв. неенергетских минерала безметалне рудаче Овдје такође спадају и приходи стечени даљом прерадом дрвета као што је производња дрвеног угља, кориштење шумског отпада, иверање, брикетирање, цијепање дрвета за огријев, израда стубова, мотки, коља и сл. Овдје могу спадати и приходи стечени прерадом дрвета резањем само уколико се таква дијелатност одвија унутар предузећа шумарства (неодвојива од дијелатности шумарства и сјече дрвета). Овдје треба уврстити и приходе од привредног и спортско рекреативног лова, ако су извјештајне јединице (предузећа) корисници ловишта те приходе од туризма, рекреације и сл. услуга трећим лицима.
10. Трошкови сјемена и садница набављених на домаћем или иностраном тржишту, а кориштених за пошумљавање и подизање насада у производне сврхе (искључити трошкове садница употребљених за подизање заштитних шума, пошумљавање крша, насада за спречавање ерозије тла, вјетробраних појасева и сл.) Овдје не треба рачунати вриједност употребљених садница из властите производње.
- 11-14. Материјални трошкови енергената и мазива: Укупни трошкови енергената (ел. енергија, гориво за гријање – трошкови гаса, чврстих или течних горива која се користе за загријавање просторија искључујући дрво за огријев из властите производње, моторна горива те моторна уља и друга машинска уља и мазива).
15. Материјални трошкови минералних и органских гнојива те средстава за побољшање тла као што су нпр. креч, тресет, компост од муља, пијесак или синтетичке (умјетне) пјене.
16. Материјални трошкови средстава за заштиту шума или друге производње у шумарству (хербициди, фунгициди, инсектициди и др пестициди те сличне анорганске или органске супстанце).
17. Укупни трошкови текућег одржавања механизације и опреме чија набавна вриједност прелази 1000 КМ и чији радни вијек је дужи од годину дана.
18. Укупни трошкови текућег одржавања зграда, камионских и тракторских путева и објеката на њима (мостови, пропусни).
19. Вриједност услуга из дјелатности шумарства које предузеће користи као услуге трећих лица из области узгајања (садња садница, попуњавање, наводњавање, чишћење, проред) те израда шумско-привредних основа, годишњих планова, изведбених пројеката, трошкови студија и других интелектуалних услуга, трошкови противпожарне заштите, трошкови сјече, израде сортимената, привлачења и транспорта.
20. Трошкови осталих услуга (остали трошкови) укључују: Плаћене закупнине за најам машина и опреме, без погонског људства или кориштење компјутерских програма, накнада за извршене услуге здравствених прегледа радника (стално запослених); накнаде за шумарске или друге (пореске, финансиске или рачуноводствене) савјетодавне стручњаке, геодете, адвокате и др; трошкови студија и истраживања, оглашавања и одржавања лицитација и субмисија, материјални издаци запослених у продајном одјелу предузећа, провизије агентима и посредницима; трошкови излагања на сајмовима, едукација особља итд; трошкови транспортних услуга; укључује рефундације запосленим за путовање, одвојени живот или селидбе којима је запослени изложен за вријеме обављања својих дужности; износи које предузеће плаћа независним компанијама које обезбјеђују транспорт за радника, опреме, добара и слично; поштански и телекомуникациски трошкови; трошкови воде; трошкови премија осигурања; трошкови репрезентације; трошкови претплате и накнаде за чланство у професионалним удружењима; плаћања за кориштење патената; трговачких знакова, ауторских права; плаћања јавним тијелима за добивање лиценци или дозвола; накнаде за здравствене прегледе радника које захтјева врста посла који обављају; трошкови оглашавања, запошљавања и сл; трошкови набавке ситног алата и осталог потрошног материјала чија набавна вриједност не прелази 1000 КМ или је вијек употребе краћи од једне године.
22. Трошкови бруто плата запосленим обухватају: Бруто наднице или плате у готовини или натура и доприносе послодавца. Наглашава се да подаци треба да представљају бруто наднице и плате укључујући порезе на плате и доприносе за здравствено и пензионо осигурање. Наднице у натура треба вредновати по њиховим базним цијенама ако су произведене од стране предузећа или по набавним цијенама ако су купљене изван предузећа.
23. Трошкови амортизације механизације и друге опреме која чини основна средства предузећа. Односе се на сва основна средства предузећа чији је економски вијек трајања дужи од једне године.
24. Трошкови амортизације зграда и шумске инфраструктуре (шумски путеви и мостови ако се воде као основна средства предузећа). Као амортизациона основица се узима вјероватни економски вијек трајања објекта.
26. Опрема и зграде: Бруто инвестиције у набавку машина и остале опреме (машине и уређаји за припрему тла, сијање, садњу, обраду тла, заштиту биља, машине за грађевинске радове, чишћење, крчење, машине и опрема за сјечу и израду и манипулацију унутар сјечине (моторне пиле, гуљачи коре, машине за иверање, цијепање дрвета, прскалице за конзервацију дрвета). У инвестиције у фиксну активу спада и набавка животиња које се користе у пословима вуче (примицања и привлачења) или изношења ш.д. сортимената из сјечине. Машине за манипулацију и утовар шумских сортимената на међу или централним стовариштима и остало (нпр наводњавање и сл.); транспортна опрема; шумарске зграде; већа побољшања тла, откуп земљишта

у сврху окрупњавања посједа, градња шумских путева, градња насипа, крчење, исушивање, увођење наводњавања и остали грађевински радови за побољшање тла. Овдје треба додати трошкове преноса власништва у одређеним случајевима (куповина фиксне активе као што је земљиште, зграда) или трошкове монтаже и пуштања у рад нових машина или постројења.

27. Остало: Инвестиције у тзв. нематеријалну фиксну активу: компјутерски програми (*software*) и различита права (патенти, лиценце, франшизе итд.) и остале споредне инвестиције у основна средства које нису споменута у ставком 26.

Табела 2.

29. Субвенције су неповратна средства која влада РС плаћа резидентним произвођачима у циљу утицања на ниво производње, цијене производа или обнову фактора производње. Субвенције на производе се плаћају по јединици производа или услуге. Субвенције могу такође бити калкулисане као разлика између тржишне цијене производа или услуге и цијене коју плаћа купац. Овдје спадају субвенције за шумљавање, санације опожарених површина, санације и реконструкције деградираних шумских састојина и друге шумско узгојне радове, средства за заштиту шума и др. Субвенција може бити разлика у цијени м³ шумских дрвних сортимената који се испоручују дрво прерађивачима ако је исплаћена произвођачима у шумарству. Осим субвенција на производе субвенције у шумарству могу бити и неповратна средства за планирање и газдовање шумама, за обједињавање катастра шума, унапређење шума, заштиту природног или културног наслеђа, заштиту тла од ерозије, регулацију водозащитних подручја, заштиту животне средине, природног наслеђа и сл. Овдје треба узети у обзир и неповратна средства која се исплаћују предузећима у шумарству од средстава прикупљених од накнада за кориштење шума и шумског земљишта, накнаде за унапређење општекорисних функција шума и других накнада. **Овдје не треба уносити неповратна средства добијена на име набавке, реконструкције или инвестиционог одржавања основних средстава у шумарству (набавка механизације, градња или инвестиционо одржавање шумских путева и сл.). Ова се средства требају унети под тачком 30 - капитални грантови.**
30. Капитални грантови (Инвестициони грантови) су капитални трансфери у новцу или природи које резидентне владе или међународне финансијске или друге организације врше према предузећима у сврху дијеломичног или потпуног финансирања трошкова набавке добара сталног капитала (основних средстава). Субвенције на камате нису укључене и инвестициони грантови чак и када су намијењени олакшавању инвестиција у стална средства производње (треба их биљежити под осталим субвенцијама на производњу). Ако је намјена гранта финансирање измирења дугова предузећа по зајмовима за финансирање инвестиција у стална средства и истовремено измирење камата на капитал и ако није могуће разлучити камате од плаћања главнице онда сва треба сврстати под инвестициони грант. Инвестициони грантови се региструју у тренутку кад доспијева тражено плаћање
31. Остали капитални трансфери могу укључити накнаде власницима капиталних добара до чијег је уништења дошло у случају рата или природних катастрофа. Овдје су такође укључени трансфери које врши влада ради покривања губитака који су се акумулирали током неколико финансиских година или ванредних губитака насталих узроцима који су ван контроле предузећа. Треба укључити и евентуалне грантове којима се компензира смањење вриједности активе предузећа или за смањење дугова.
33. Порези на производе, осим ПДВ. Плаћају се по јединици производа или услуге. У ове порезе спадају царинске дажбине на увезене производе и акцизе-трошарине. Овдје такође, спадају и други директни порез, ако постоје, на производе и услуге предузећа који настају као резултат производње, извоза, продаје, трансфера, лизинга или испоруке ових добара, њихове финалне потрошње унутар предузећа или ако служе за формирање сталног капитала предузећа (основних средстава).
34. Управљачи шума и власници приватних шума дужни су да обезбиједу финансијска средства за просту репродукцију шума. Средства за просту репродукцију државних шума обезбјеђују се из оствареног укупног прихода, с тим да издвојена средства не могу бити мања од 10% вриједности продате дрвне масе (шумских сортимената) према тржишним цијенама, франко утоварено на камионском путу у текућој години (Члан 37 Закона о шумама Републике Српске)
35. Остали порези на производњу обухватају директне порезе на власништво над или на кориштење земљишта или зграда у производне сврхе, неvezано од тога да ли предузеће посједује, изнајмљује или унајмљује земљиште или зграде; порези на власништво над или на употребу основних средстава у производњи; порези које плаћа предузеће на хонорарно или сезонски ангажовану радну снагу.
37. Трошкови закупнине земљишта и подземних депозита. Закупнине за земљиште не укључују закуп зграда које су лоциране на том земљишту. Такве закупнине се третирају као међуфазна и финална потрошња. Ако се не може објективно раздвојити плаћање закупнине за изнајмљивање земљишта и закупнине за зграде читав износ се третира као закупнина за земљиште.
38. Трошкови камата плаћених на кредитна средства укључујући и камате на *leasing* основних средстава.

Табела 3.

39. Вриједност излазних залиха (готових производа и недовршене производње) насталих као продукт производње - "Шумарство и искоришћавање шума" 02.01 према "Класификацији дијелатности БИХ"). На почетку извјештајне године – стање 01.01. извјештајне године.
40. Вриједност излазних залиха (готових производа и недовршене производње) на крају извјештајне године – стање 31.12. извјештајне године.

Табела 4.

41. У овој рубрици треба уписати укупан број радних сати остварених у предузећу у току једне године. Овдје се рачунају сви радни сати остварени у току године од стране запосленика предузећа, власника или менаџера, партнера ангажованих у редовним активностима предузећа који примају финансиске накнаде од предузећа те сезонске радне снаге ангажоване на различитим пословима. Под запосленицима предузећа не подразумјевају се приправници и ученици на стручној обуци ангажовани на основу приправничког уговора или уговора о стручној обуци. Порођилско одсуство се не рачуна.